

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 60Cb/169/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412212941
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Pikulová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2015:4412212941.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred samosudkyňou JUDr. Annou Pikulovou v právnej veci navrhovateľky I. N., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F. XXX, F., štátnej občianky SR proti odporcovi EURO CASH s.r.o., so sídlom v Banskej Bystrici, ČSA 24, IČO: 36 637 301, zastúpenému JUDr. Ondrejom Sochorom, advokátom, so sídlom v Banskej Bystrici, ul. Prof. Sáru č. 3873/44, o určenie neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy o úvere, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľky v celom rozsahu **z a m i e t a**.

Navrhovateľka je **p o v i n n á** nahradiť odporcovi trovy právneho zastúpenia vo výške 470,02 Eur k rukám JUDr. Ondreja Sochora, advokáta, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa podaným návrhom doručeným Okresnému súdu Nové Zámky dňa 13. 06. 2012 a tunajšiemu súdu postúpeným dňa 07. 09. 2012 domáhala voči odporcovi určenia neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy o úvere.

Odporca sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu k podanej žalobe dňa 04. 07. 2012 písomne vyjadril a zároveň tvrdil, že navrhovateľka nie je spotrebiteľom a spor sa netýka spotrebiteľskej zmluvy. Návrh navrhovateľky považoval za nedôvodný a tento navrhol v celom rozsahu zamietnuť. Vo svojom dopĺňujúcom vyjadrení k žalobnému návrhu zo dňa 16. 12. 2013 právny zástupca odporcu namietol i nedostatok právomoci konajúceho súdu, pretože medzi zmluvnými stranami bola dohodnutá rozhodcovská doložka v zmysle čl. XI. Zmluvy o úvere. Preto navrhol konanie v časti o neplatnosť Zmluvy o úvere podľa § 106 O. s. p. zastaviť.

Navrhovateľka sa pojednávania nariadeného na deň 25. 02. 2014 nezúčastnila, svoju neúčasť na ňom riadne ospravedlnila z dôvodu svojej dočasnej pracovnej neschopnosti. Ďalšieho pojednávania nariadeného na deň 20. 01. 2015 sa navrhovateľka opätovne nezúčastnila, svoju neúčasť na ňom však neospravedlnila, hoci doručenie predvolania mala dňom 19. 12. 2014 riadne a včas vykázané. Napokon sa navrhovateľka nezúčastnila ani pojednávania vo veci samej konaného dňa 18. 02. 2015, svoju neúčasť na ňom takisto neospravedlnila, hoci doručenie predvolania mala dňom 26. 01. 2015 riadne a včas vykázané spolu s výzvou súdu, aby najneskôr do tohto termínu pojednávania zdôvodnila naliehavý právny záujem na určovacej žalobe, ktorý je nevyhnutným predpokladom takejto žaloby. Navrhovateľka na túto výzvu súdu žiadnym spôsobom nereagovala. Na základe týchto skutočností potom súd pojednával a rozhodol vo veci v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. v neprítomnosti navrhovateľky, pričom prihliadol na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom právneho zástupcu odporcu a po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu zistil tento skutkový stav veci:

Podľa tvrdenia navrhovateľky v žalobnom návrhu zo dňa 13. 06. 2012 (na č. I. 1 - 4 p. v.), navrhovateľka uzavrela dňa 07. 05. 2009 s odporcom zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 309391/09. V zmysle uvedenej zmluvy jej bol poskytnutý úver v celkovej výške 13.277,56 Eur na dobu desiatich rokov s mesačnými splátkami vo výške 330,57 Eur. Dňa 07. 05. 2009 bola z dôvodu ručenia za poskytnutý úver podpísaná záložná zmluva záložcom - O. N., nar. XX. XX. XXXX, F. XXX a to k nehnuteľnosti zapísanej na Správe katastra D. R. na U. Č.. XXX pre kat. úz. F.. Záložná zmluva bola zavkladovaná pod č. S. XXXX/XXXX dňa 12. 06. 2009. Dňa XX. XX. XXXX bola súčasne podpísaná notárska zápisnica č. N XXX/XXXX, Nz XXXXX/XXXX u notára JUDr. R. N., predmetom ktorej bol súhlas navrhovateľky ako dlžníka a osoby povinnej s exekúciou podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku. Podľa tvrdenia navrhovateľky v žalobnom návrhu, z notárskej zápisnice je zrejmé, že si požičala sumu 13.277,56 Eur, pričom z celkového výpočtu nákladov spojených s poskytnutím úveru mala uhradiť veriteľovi sumu 39.668,25 Eur. V bode 8 zápisnice je ďalej uvedené, že v prípade omeškania bude účtovaný úrok z omeškania vo výške 0,5 % za každý deň omeškania a zmluvná pokuta vo výške 30 % z veriteľom poskytnutých peňažných prostriedkov. V článku II. úverovej zmluvy bol stanovený úrok vo výške 28 % ročne ako základná úroková sadzba a poplatky spojené s poskytnutím úveru vo výške 5 %. V článku IV. ročná percentuálna miera nákladov poskytnutého úveru bola stanovená vo výške 28 %. V článku 32 všeobecných zmluvných podmienok je stanovená zmluvná pokuta a to do výšky 30 % veriteľom poskytnutých peňažných prostriedkov, pričom minimálna zmluvná pokuta bude 10 % z veriteľom poskytnutých peňažných prostriedkov.

Nakoľko sa navrhovateľka dostala koncom roka 2011 do omeškania s úhradou dvoch splátok, vyzval ju veriteľ listom zo dňa 02. 11. 2011 na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 4.000,- Eur. Listom zo dňa 30. 01. 2012 oznámil veriteľ navrhovateľke zosplatenie úveru, kde žiadal okrem istiny a úroku, aj zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 3.983,27 Eur, čo predstavuje 30 % z veriteľom poskytnutých peňažných prostriedkov vo výške 13.277,56 Eur. Listom zo dňa 12. 02. 2012 bolo navrhovateľke, ako aj záložcovi doručené oznámenie o začatí výkonu záložného práva z dôvodu nezaplatenia pohľadávky v celkovej výške 31.501,74 Eur.

Navrhovateľka v žalobnom návrhu poukázala na ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, pričom uviedla, že nerovnováha práv a povinností účastníkov zmluvného vzťahu je zrejmá už len zo spôsobu zabezpečenia poskytnutých finančných prostriedkov, ktoré boli vo výške 13.277,56 Eur, pričom zabezpečenie bolo riešené jednak notárskou zápisnicou ako exekučným titulom, ako aj ručením nehnuteľnosťou, ktorej doporučená hodnota bola vyše 39.000,- Eur. Rovnako tak samotná zmluva ako i všeobecné podmienky predstavujú len povinnosti zo strany dlžníka, ktoré sa prejavujú najmä v povinnosti platiť sankčné poplatky, zmluvné pokuty a pod. Navrhovateľka tiež poukázala na ustanovenie § 3 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý bol platný v čase podpisu zmluvy, § 4 ods. 2 citovaného zákona, ako aj na ustanovenie § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 238/2008 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška, ktorú nesmie prevýšiť odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru. V tejto súvislosti uviedla, že podľa údajov zverejnených na webovej stránke ministerstva financií bola priemerná hodnota RPMN za I. štvrtrok 2009 vo výške 6,73 % a za II. štvrtrok vo výške 6,21 %. V zmluve v čl. IV bola stanovená nemenná RPMN vo výške 28 %. Mala za to, že takto stanovená výška RPMN je v rozpore jednak s vydaným nariadením vlády, ako aj so samotným zákonom o spotrebiteľských úveroch a dané ustanovenie zmluvy je preto neplatné. Povinnosť odporcu zverejniť priemernú RPMN v zmluve absentuje, čím sa chcel odporca vyhnúť práve porovnaniu týchto čísiel. Vychádzajúc zo zoznamu subjektov zaradených do spracovania súhrnných údajov za II. štvrtrok 2009, kedy navrhovateľka podpísala zmluvu, v tomto zozname nie je uvedený odporca ako subjekt poskytujúci spotrebiteľské úvery, čím sa podľa názoru navrhovateľky dopustil porušenia zákona. Navrhovateľka bola toho názoru, že odporca využil jej potrebu a naliehavošť získať finančné prostriedky, podmienky uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere nastavil v rozpore so zákonom a navýšil zabezpečenie pohľadávky v rozpore s dobrými mravmi.

Na základe uvedených skutočností potom žiadala, aby súd po vykonanom dokazovaní vydal tento rozsudok: „Okresný súd určuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere číslo 309391/2009 zo dňa 07. 05. 2009 uzavretá medzi navrhovateľkou a odporcom, ako aj z nej vychádzajúce zabezpečenia, ktorými sú notárska zápisnica č. N XXX/XXXX zo dňa 07. 05. 2009 a zmluva o zriadení záložného práva zo dňa 07. 05. 2009 zavkladovaná pod č. V XXXX/XXXX dňa 12. 06. 2009, sú neplatné. Odporca je povinný nahradiť navrhovateľke trovy konania vo výške, ktorá bude špecifikovaná v písomnom vyhotovení žaloby, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku“.

Právny zástupca odporcu vo svojom písomnom vyjadrení k žalobnému návrhu zo dňa 04. 07. 2012 (na č. l. 45 - 48 p. v.) mal za to, že v prejednávanej spore nie je daný základný predpoklad úspešnosti určovacej žaloby, a to existencia naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti zmluvy o úvere. Podľa jeho názoru, nie je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti úverovej zmluvy, nakoľko ani prípadným určením neplatnosti Zmluvy by nebol vyriešený obsah a dosah sporného právneho vzťahu medzi účastníkmi, a to vzhľadom na nutnosť nevyhnutného súdneho sporu na plnenie, v rámci ktorého by muselo byť určené, v akom rozsahu majú byť vyporiadané vzájomné práva a povinnosti z neplatného právneho úkonu (viď rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Cob/245/2009 zo dňa 24. 09. 2009 v obdobnej právnej veci). Bez ohľadu na existenciu alebo neexistenciu naliehavého právneho záujmu mal odporca za to, že v prípade úverovej zmluvy nie je daný žiaden dôvod, pre ktorý by mala byť predmetná zmluva absolútne neplatná. K právnej povahe zmluvy o úvere odporca uviedol, že Zmluva o úvere zo dňa 07. 05. 2009 bola uzatvorená v rámci predmetu podnikania odporcu, pričom úver bol poskytnutý navrhovateľke ako fyzickej osobe - živnostníkovi, ktorému bolo pridelené identifikačné číslo XX XXX XXX. Navrhovateľka ako fyzická osoba - podnikateľ sa zaviazala použiť predmetný úver za účelom rozvoja svojho podnikania. Preto mal odporca za to, že na právny vzťah medzi navrhovateľkou a odporcom, z titulu uzatvorenej zmluvy o úvere podľa ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka, nedopadá ani subsidiárne žiadne ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch, resp. ustanovenie Občianskeho zákonníka týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv, nakoľko zmluva o úvere bola uzatvorená medzi zmluvnými stranami - podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti a úver bol poskytnutý navrhovateľke za účelom rozvoja jej podnikania. Vzhľadom na uvedené skutočnosti považoval odporca akékoľvek námietky navrhovateľky, v ktorých sa odvoláva na ustanovenia zákona upravujúce spotrebiteľské zmluvy, za nedôvodné. K zmluvným podmienkam odporca uviedol, že základným princípom v rámci zmluvných vzťahov je dodržiavanie dohodnutých zmluvných ustanovení. Zo strany odporcu nedošlo k žiadnemu porušeniu svojich zmluvných ustanovení, úver bol navrhovateľke poskytnutý v súlade so zmluvou, pričom práve zo strany navrhovateľky došlo k základnému porušeniu dohodnutých zmluvných ustanovení, a to povinnosťou vrátiť poskytnutý úver v lehote a spôsobom stanoveným zmluvou. Zo strany navrhovateľky v období od 28. 09. 2011 až doposiaľ nebola v prospech odporcu uhradená žiadna splátka, resp. vzhľadom na okamžitú splatnosť poskytnutého úveru nebola uhradená zvyšná časť poskytnutého úveru spolu s príslušnými úrokmi, odporcovi vzniká škoda, nakoľko odporca nielenže nedisponuje finančnými prostriedkami, ktoré poskytol navrhovateľke, ani „odmenou“ za poskytnutie úveru v podobe zmluvných úrokov. Odporca dňa 10. 08. 2010 súhlasil so zmenou splátkového kalendára v prospech navrhovateľky tak, že pôvodná mesačná výška splátky sa znížila z pôvodných 330,57 Eur na sumu 312,50 Eur, počnúc dňom 28. 08. 2010. Uvedeným sa celkové náklady navrhovateľky znížili zo sumy 39.668,40 Eur na sumu 30.000,- Eur. Aj v tomto smere považoval odporca námietky navrhovateľky za nedôvodné. V poslednom rade odporca nesúhlasil s názorom navrhovateľky, že medzi právami a povinnosťami zmluvných strán je hrubý nepomer. Podľa jeho názoru, povinnosti zmluvných strán sú vyvážené, to znamená, že základnou povinnosťou odporcu bolo poskytnúť navrhovateľke úver v dohodnutej výške a povinnosťou navrhovateľky vrátiť odporcovi poskytnutý úver spolu s dohodnutým úrokom, a to v pravidelných mesačných splátkach v zmysle dohodnutého splátkového kalendára. To znamená, že v prípade riadneho a včasného plnenia si povinnosť zo strany navrhovateľky by navrhovateľke žiadna iná povinnosť nevznikla, a odporca by nebol oprávnený použiť žiadny zo zabezpečovacích, resp. sankčných nástrojov voči navrhovateľke (vrátane úroku z omeškania a zmluvnej pokuty). Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti mal odporca za to, že nie je daný žiaden dôvod, pre ktorý by mala byť zmluva o úvere a v nadväznosti na ňu aj zabezpečovacie inštitúty, čo i len čiastočne neplatné. Preto navrhol, aby „súd návrh navrhovateľky na určenie neplatnosti zmluvy o úvere č. XXXXXX/XXXX zo dňa 07. 05. 2009, notárskej zápisnice č. N XXX/XXXX zo dňa 07. 05. 2009 a zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 07. 05. 2009 zavkladovanej pod V 2193/2009, v celom rozsahu zamietol ako nedôvodný a zaviazal navrhovateľku na náhradu trov konania odporcovi“.

V doplňujúcom vyjadrení k žalobnému návrhu zo dňa 16. 12. 2013 (na č. I. 85 - 87 p. v.) právny zástupca odporcu namietol nedostatok právomoci súdu vo veci samej (o neplatnosti Zmluvy o úvere) konať, nakoľko bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá rozhodcovská doložka v zmysle čl. XI. Zmluvy o úvere a preto by mal súd konanie vo vzťahu k časti žalobného návrhu - o určenie neplatnosti zmluvy o úvere - podľa § 106 O. s. p. zastaviť. Ďalej tiež poukázal na skutočnosť, že žalobu o určenie neplatnosti záložnej zmluvy podala len navrhovateľka, pričom zmluvnou stranou tejto zmluvy bol len p. O. N.. Podľa názoru odporcu by mala byť žaloba v časti o určenie neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva bez ďalšieho zamietnutá, a to práve z dôvodu nedostatku vecnej legitímácie účastníkov konania. Vo vzťahu k nedostatku naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe odporca len doplnil, že pokiaľ už právo porušené bolo, čo je zjavné aj zo súdneho prípadu, keďže navrhovateľka porušila svoju povinnosť z úverovej zmluvy - splácať úver jednotlivými mesačnými splátkami riadne a včas - nemôže byť daný naliehavý právny záujem vo vzťahu k úverovej zmluve, keďže existujú už konkrétne nároky zmluvných strán, pretože odporcovi vzniklo právo na vrátenie poskytnutého úveru vrátane príslušenstva, pričom v prípadnom spore o plnenie by bol súd, ktorý by o takomto návrhu na plnenie konal, povinný platnosť, resp. neplatnosť predmetnej úverovej zmluvy posúdiť ako otázku predbežnú (viď rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 16C/116/2010 zo dňa 14. 09. 2011, obdobne aj rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 16C/38/2011 zo dňa 01. 06. 2011). Odporca ďalej poukázal na skutočnosť, že konaním, ktoré by mohlo definitívne odstrániť právnu neistotu navrhovateľky (okrem žaloby na plnenie) by bolo práve konanie o určenie neplatnosti dražby, nakoľko všetky námietky týkajúce sa výšky pohľadávky (vrátane posúdenia oprávnenosti/neoprávnenosti výšky príslušenstva pohľadávky), ako aj ohodnotenia nehnuteľnosti a podobne, môžu byť vyriešené v konaní na to určenom, t.j. v konaní o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby. V prípade, že by boli akékoľvek práva navrhovateľky porušené a táto by ich v konaní o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby úspešne namietala, tak sa obnoví pôvodné vlastníctvo, čoho následok je to, že zo zákona dôjde k náprave vzniknutého vzťahu. Vzhľadom na všetky tieto skutočnosti mal odporca za to, že nie je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti zmlúv a preto navrhol, aby súd žalobu navrhovateľky v celom rozsahu zamietol a priznal odporcovi náhradu trov súdneho konania.

Právny zástupca odporcu sa na pojednávaní vo veci samej dňa 18. 02. 2015 (na č. I. 126 - 128 p. v.) pridrižoval svojich písomných vyjadrení k žalobnému návrhu, a to zo dňa 04. 07. 2012, ako aj zo dňa 16. 12. 2013. Uviedol pritom, že odporca ako veriteľ podal voči navrhovateľke ako dlžníčke dňa 17. 09. 2014 žalobu na plnenie, ktorú zaslal na Okresný súd Nové Zámky a táto je vedená na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 16C 197/2014. Touto žalobou sa navrhovateľ ako veriteľ domáha voči odporcovi ako dlžníčke zaplata sumy 29.895,20 Eur s príslušenstvom, a to na základe Zmluvy o úvere č. 309391/09 uzavretej medzi navrhovateľkou a odporcom v tomto súdnom konaní dňa 07. 05. 2009, pričom predmetom súdneho konania pred Okresným súdom Nové Zámky je zaplata nesplatennej časti istiny a úroku vo výške 25.911,93 Eur, ako aj zmluvnej pokuty vo výške 3.983,27 Eur, spolu vo výške 29.895,20 Eur, Navrhovateľ ako veriteľ si zároveň uplatňuje aj zmluvne dohodnutý úrok z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 25.911,93 Eur od 01. 10. 2011 do zaplata. O tejto žalobe vedenej pred Okresným súdom Nové Zámky pod sp. zn. 16C 197/2014 zatiaľ nebolo rozhodnuté. Právny zástupca odporcu tiež uviedol, že v roku 2014 sa uskutočnilo prvé kolo dobrovoľnej dražby v súlade so zákonom č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách, pričom toto prvé kolo nebolo úspešné, teda nepodarilo sa založené nehnuteľnosti odpredať. Odporca ku dňu konania pojednávania vo veci samej (18. 02. 2015) nemá vedomosť o prípadnom napadnutí prvého kola dražby žalobou. Druhé kolo dobrovoľnej dražby sa má konať v priebehu roka 2015. V závere svojho prednesu právny zástupca odporcu navrhol návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietnuť pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe a priznať odporcovi náhradu trov právneho zastúpenia.

Podľa § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že odporca ako veriteľ uzavrel s navrhovateľkou ako dlžníčkou dňa 07. 05. 2009 Zmluvu o úvere číslo XXXXXX/XX podľa ustanovení § 269 ods. 2 a § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Podľa článku I. zmluvy o úvere, predmetom zmluvy je dočasné

poskytnutie peňažných prostriedkov dlžníkovi na základe tejto zmluvy a písomnej žiadosti dlžníka. Veriteľ sa týmto zaväzuje poskytnúť dlžníkovi peňažný úver vo výške 13.277,56 Eur / 400.000,- Sk. Peňažné prostriedky podľa tejto Zmluvy o úvere veriteľ poskytne za účelom podnikania v zmysle Obchodného zákonníka a úver použije na rozvoj svojho podnikania. Dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky spolu s príslušenstvom vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené s peňažným úverom. Navrhovateľka ako dlžníčka bola v období od 21. 01.2009 do 22. 07. 2009 súkromnou podnikateľkou zapísanou v živnostenskom registri Okresného úradu Nové Zámky a táto podnikala pod obchodným menom I. N., s miestom podnikania F. XXX, L.: XX XXX XXX. Jediným predmetom jej podnikania bola sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb. S označením súkromnej podnikateľky navrhovateľka uzavrela aj Zmluvu o úvere číslo XXXXXX/XX dňa 07. 05. 2009 ako dlžníčka. Ďalej mal súd preukázané, že navrhovateľka ako podnikateľka sa dňa 07. 05. 2009 dostavila na Notársky úrad JUDr. R. N., notára so sídlom v Banskej Bystrici, Z. XX za účelom spísania (do notárskej zápisnice) Vyhlásenia povinnej osoby o súhlase s exekúciou podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku. Notárska zápisnica bola spísaná pod sp. zn. N XXX/XXXX, Nz XXXXX/XXXX, NCRIs XXXXX/XXXX. Napokon mal súd preukázané, že dňa 07. 05. 2009 uzavrel odporca ako záložný veriteľ s O. N., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F. XXX, F. ako záložcom Zmluvu o zriadení záložného práva v zmysle ustanovenia § 151a a nasl. Občianskeho zákonníka na zabezpečenie pohľadávky záložného veriteľa voči dlžníkovi, vrátane jej príslušenstva, vyplývajúcej zo Zmluvy o úvere č. XXXXXX/XX uzavretej dňa 07. 05. 2009 medzi navrhovateľkou ako dlžníčkou a odporcom ako veriteľom.

V prvom rade bol súd toho názoru, že v súdenom prípade navrhovateľka neuzavrela s odporcom zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ale zmluvu o úvere ako podnikateľka a za účelom rozvoja jej podnikania. V súdenom prípade sa teda jedná medzi navrhovateľkou a odporcom o obchodnoprávny záväzkový vzťah, na ktorý sa ustanovenia spotrebiteľského práva nevzťahujú.

V druhom rade súd uvádza, že aj keď bola v Zmluve o úvere číslo 309391/09 uzavretej medzi navrhovateľkou a odporcom dňa 07. 05. 2009, a to v čl. XI. bode 2. dohodnutá rozhodcovská doložka, nemohol súd v zmysle ustanovenia § 106 ods. 1 vety prvej pred bodkočiarkou O. s. p. (len čo súd k námietke odporcu uplatnenej najneskôr pri prvom jeho úkone vo veci samej zistí, že vec sa má podľa zmluvy účastníkov prejednať v rozhodcovskom konaní, nemôže vec ďalej prejednávať a konanie zastaviť;) konanie v časti o určenie neplatnosti Zmluvy o úvere zastaviť, pretože odporca túto námietku neuplatnil najneskôr pri prvom jeho úkone vo veci samej. Prvým úkonom odporcu vo veci samej bolo písomné vyjadrenie sa k návrhu na určenie neplatnosti právnych úkonov zo dňa 04. 07. 2012 (na č. I. 45 - 48 p. v.), v ktorom však odporca námietku nedostatku právomoci súdu rozhodovať vo veci samej neuplatnil, túto uplatnil až v doplňujúcom vyjadrení k žalobnému návrhu vo veci samej zo dňa 16. 12. 2013 (na č. I. 85 - 87 p. v.). Súd preto považoval túto námietku odporcu za oneskorene vznesenú, na ktorú už nemohol prihliadať.

Po vyriešení otázky právnej kvalifikácie žalobou napadnutého právneho úkonu, t.j. Zmluvy o úvere č. 309391/09 uzavretej medzi navrhovateľkou a odporcom dňa 07. 05. 2009, ktorý súd vyhodnotil ako obchodnoprávny záväzkový vzťah a nie spotrebiteľský vzťah, ako aj podmienky konania vo vzťahu k určenie neplatnosti Zmluvy o úvere v zmysle ustanovenia § 106 ods. 1 vety prvej pred bodkočiarkou O. s. p. (odporca neuplatnil včas námietku nedostatku právomoci súdu rozhodovať vo veci samej), skúmal súd, či má navrhovateľka naliehavý právny záujem na podanej určovacej žalobe v zmysle ustanovenia § 80 písm. c) O. s. p. Súd dospel k záveru, že naliehavý právny záujem nie je daný z nasledovných dôvodov:

Ako vyplýva z ustálenej judikatúry slovenských súdov, naliehavý právny záujem o určenie právneho vzťahu alebo práva je daný najmä tam, kde by bez tohto určenia bolo ohrozené právo navrhovateľa alebo kde by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým. Určovacia žaloba má preventívny charakter (poskytnúť ochranu právnomu postaveniu navrhovateľa skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva) a nemôže byť spravidla opodstatnená tam, kde je možné žalovať na splnenie povinnosti, ani tam, kde právny vzťah alebo právo už boli porušené. V žalobe o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, musí navrhovateľ vždy tvrdiť a preukazovať skutočnosti, z ktorých vyplýva, že mal na požadovanom určenie naliehavý právny záujem.

V súdnom prípade navrhovateľka ani netvrdila, ani nepreukazovala skutočnosť, na základe ktorých by mala na požadovanom určení náliehavý právny záujem. Z vykonaného dokazovania (z listinných dôkazov založených v súdnom spise a z výsluchu právneho zástupcu odporcu) súd zistil, že ku dňu podania tejto žaloby na súd (dňa 13. 06. 2012) právo už porušené bolo, a to zo strany navrhovateľky tým, že prestala platiť pravidelné splátky podľa Zmluvy o úvere, právnym dôsledkom čoho bolo zosplatenie úveru zo strany odporcu ako veriteľa (dňa 30. 01. 2012) a oznámenie o začatí výkonu záložného práva z dôvodu nezaplatenia pohľadávky (dňa 12. 02. 2012). Prvé kolo dobrovoľnej dražby však bolo neúspešné. Z uvedeného potom vyplýva, že navrhovateľka nemala ku dňu podania tejto žaloby na súd vo vzťahu k Zmluve o úvere náliehavý právny záujem, pretože už existovali konkrétne nároky zmluvných strán, a to právo odporcu na vrátenie poskytnutého úveru vrátane príslušenstva. Podľa názoru súdu, v prípadnom spore o plnenie by bol súd, pred ktorým by toto konanie prebiehalo, povinný plnosť, resp. neplnosť Zmluvy o úvere posúdiť ako otázku predbežnú.

Ďalej bol súd toho názoru, že navrhovateľka nemala ani ku dňu rozhodovania súdom (dňa 18. 02. 2015) náliehavý právny záujem na požadovanom určení, pretože v konaní bolo preukázané, že pred Okresným súdom Nové Zámky prebieha konanie vedené pod sp. zn. 16C 197/2014, v ktorom si odporca ako navrhovateľ a veriteľ uplatňuje voči navrhovateľke ako odporčkyni - dlžníčke zaplatenie sumy 29.895,20 Eur s príslušenstvom z titulu vrátenia nesplatennej časti istiny a úroku, ako aj zmluvnej pokuty na základe Zmluvy o úvere č. 309391/09 uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 07. 05. 2009.

Na základe uvedených skutočností dospel súd k záveru, že navrhovateľka nemala náliehavý právny záujem na požadovanom určení ani ku dňu podania žaloby na súd, ani ku dňu rozhodovania súdom, a to nielen vo vzťahu k Zmluve o úvere číslo XXXXXX/XX zo dňa 07. 05. 2009, ale aj vo vzťahu z nej vychádzajúceho zabezpečenia, ktorými sú Notárska zápisnica č. N XXX/XXXX zo dňa 07. 05. 2009 a Zmluva o zriadení záložného práva zo dňa 07. 05. 2009 zavkladovaná pod č. V XXXX/XXXX dňa 12. 06. 2009, ktorej účastníkom Zmluvy bol odporca ako záložný veriteľ a O. N. ako záložca, čo znamená, že navrhovateľka nebola účastníkom tejto zmluvy, čiže ide o nedostatok vecnej legitímácie účastníkov konania. Rozhodujúcimi skutočnosťami pri posudzovaní existencie náliehavého právneho záujmu na požadovanom určení boli ku dňu podania žalobného návrhu na súd: porušenie práva zo Zmluvy o úvere - navrhovateľkou, čím určovací žaloba stratila preventívnu povahu a z porušeného práva vznik konkrétnych nárokov zmluvných strán - práva odporcu na vrátenie poskytnutého úveru voči navrhovateľke; pri rozhodovaní súdom: prebiehajúce súdne konanie pred Okresným súdom Nové Zámky pod sp. zn. 16C 197/2014 na plnenie, t.j. zaplatenie sumy 29.895,20 Eur s príslušenstvom, ktoré súdne konanie inicioval odporca ako veriteľ proti navrhovateľke ako dlžníčke z titulu zaplatenia nesplatennej časti istiny a úroku, ako aj zmluvnej pokuty na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXX/XX uzavretej medzi navrhovateľkou a odporcom dňa 07. 05. 2009. Tunajší súd môže len predpokladať, že sa Okresný súd Nové Zámky bude ako prejudiciálnou otázkou zaoberať platnosťou, resp. neplnosťou Zmluvy o úvere.

Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu veci a s poukazom na citované zákonné ustanovenie, považoval súd žalobu za nedôvodnú a túto z dôvodu nedostatku náliehavého právneho záujmu na požadovanom určení v celom rozsahu zamietol. Súd len dodáva, že ak zamietá určovací žalobu pre nedostatok náliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, je vylúčené, aby súčasne preskúmaval žalobu po vecnej stránke. Preto sa súd už ďalšími otázkami v merite veci nezaoberal.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 a § 149 ods. 1 O. s. p. tak, že odporcovi ako účastníkovi v spore úspešnému priznal náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 470,02 Eur voči navrhovateľke, ktorá v konaní úspešná nebola. Pri rozhodovaní o trovách právneho zastúpenia vychádzal súd z § 11 ods. 1 písm. a) (základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je 1/13 výpočtového základu) a z § 13 ods. 3 (pri spojení dvoch alebo viacerých vecí sa základná sadzba tarifnej odmeny určenej z tarifnej hodnoty veci s najvyššou hodnotou zvyšuje o tretinu základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorá by advokátovi patrila v ostatných spojených veciach) Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a priznal odporcovi trovy právneho zastúpenia v roku 2012 za 2 právne úkony po

97,81 Eur (58,69 Eur + 19,56 Eur + 19,56 Eur), 2x režijný paušál po 7,63 Eur - za prevzatie a prípravu zastúpenia dňa 04. 07. 2012 a za spracovanie vyjadrenia k žalobnému návrhu zo dňa 04. 07. 2012; v roku 2013 za 1 právny úkon po 100,11 Eur (60,07 Eur + 20,02 Eur + 20,02 Eur), 1x režijný paušál po 7,81 Eur - za spracovanie doplňujúceho vyjadrenia k žalobnému návrhu zo dňa 16. 12. 2013; a v roku 2015 za 1 právny úkon po 26,89 Eur (zo 107,55 Eur), 1 právny úkon po 107,55 Eur (64,53 Eur + 21,51 Eur + 21,51 Eur), 2x režijný paušál po 8,39 Eur - za účasť na pojednávaní dňa 20. 01. 2015, ktoré bolo odročené bez prejednaní vecí a za účasť na pojednávaní vo veci samej dňa 18. 02. 2015. Priznané trovy právneho zastúpenia potom predstavovali spolu sumu 470,02 Eur (odmena vo výške 430,17 Eur plus režijný paušál vo výške 39,85 Eur). Pri rozhodovaní o trovách právneho zastúpenia vychádzal súd z písomného vyčíslenia trov konania právnym zástupcom odporcu zo dňa 18. 02. 2015 na č. l. 130 - 131 p. v.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia, a to písomne vo vyhotovení dvojmo na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní treba popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).